

SPOTKANIE POLSKICH I NIEMIECKICH KONSERWATORÓW W WARSZAWIE: 4 - 6 KWIETNIA 2022 R.

Posted on 7 kwietnia 2022

Wymianie doświadczeń w zakresie problematyki ochrony zabytków poświęcona była polska-niemiecka konferencja, współorganizowana przez Narodowy Instytut Dziedzictwa oraz Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W dniach 4 i 6 kwietnia konserwatorzy wizytowali ważne miejsca na Mazowszu, takie jak Żelazowa Wola, Brochów, Czerwińsk nad Wisłą, Płock, Krasne oraz Pułtusk. W ramach wizyty studyjnej udali się także w miejsca pamięci narodowej, m.in. pod Pomnik Bohaterów Getta w Warszawie.

Natomiast 5 kwietnia spotkali się na Zamku Królewskim w Warszawie, by wspólnie omówić problematykę ochrony zabytków. Głos zabrali: dr Jarosław Sellin, Generalny Konserwator Zabytków; prof. Jakub Lewicki, Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków; dr hab. Katarzyna Zalaśńska, dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa; dr inż. arch. Piotr Turkiewicz, Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków; dr Barbara Bielinis-Kopeć, Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków; Łukasz Konarzewski, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków; inż. arch. Igor Strzok, Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków; Jolanta Goszczyńska, Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków; prof. dr Markus Harzenetter, prezes Krajowego Urzędu Konserwacji Zabytków Hesji, przewodniczący Stowarzyszenia Krajowych Konserwatorów Zabytków (VdL); dr Jan Schirmer; dr Christoph Rauhut, Krajowy Konserwator Zabytków; prof. dr. Thomas Drachenberg, Krajowy Konserwator Zabytków; dr Bernd Vollmar, były kierownik wydziału Konserwacji zabytków i dzieł sztuki w Krajowym Urzędzie Konserwacji Zabytków; Ulrike Hübner-Gröttsch, konsultant, Krajowy Urząd Ochrony Zabytków Saksonii.

Mowa była m.in. o problemach konserwatorskich Warszawy i Mazowsza, a także Krakowa, Gdańska, Śląska oraz Wielkopolski. Eksperti z Niemiec zaprezentowali przebieg procesu ochrony zabytków w tamtejszych landach, m.in. w Bawarii, Berlinie, Brandenburgii, Meklemburgii-Pomorzu Przednim oraz Saksonii.

W obliczu wojny na Ukrainie, gdzie na skutek działań zbrojnych zagrożone jest dziedzictwo kulturowe, **dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa dr hab. Katarzyna Zalaśńska podkreśliła, że „naszym obowiązkiem jest zadbać o bezpieczeństwo i jedność naszej europejskiej różnorodności”**. - Teraz jak nigdy wcześniej Ukraińcy i dziedzictwo kulturowe w Ukrainie potrzebuje naszego wsparcia i pomocy – zaznaczyła dyrektor NID.

- Codziennie, kilkaset kilometrów stąd giną ludzie, a wraz z nimi nasze wspólne dziedzictwo kulturowe. W zabytkowym teatrze w

Mariupolu zginęło ponad 300 osób, a razem z nimi przestała istnieć ta świątynia sztuki. Każdego dnia bezpowrotnie ginie kawałek tego XVIII-wiecznego miasta. Plac Wolności w Charkowie, jeden z największych placów w Europie, został dotkliwie zbombardowany. W ten sposób zniszczono wybitne przykłady architektury, powstające od lat 20. do 50. XX w. Tym zabytkom nie możemy już, w tej chwili, pomóc, jednakże naszym obowiązkiem jest wspomóc te miejsca, do których jeszcze nie dotarła wojenna zagłada – powiedziała dr hab. Katarzyna Zalaszińska.

Przypomniała jednocześnie, że z inicjatywy prof. Piotra Glińskiego, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, powstało Centrum Pomocy dla Kultury w Ukrainie. - Głównym zadaniem Centrum jest koordynowanie pomocy poprzez realizację konkretnych potrzeb zgłaszanych przez instytucje z Ukrainy oraz przyjmowanie zobowiązań pomocowych od organizacji z Polski i Europy – mówiła dyrektor NID. - W tej chwili centrum współpracuje z ponad 50 instytucjami z Ukrainy. Dostarczamy materiały przeciwpożarowe, specjalistyczne materiały do zabezpieczania budynków oraz zbiorów, a także pomoc materialną pozwalającą na codzienne funkcjonowanie – dodała, informując, że 4 kwietnia, dzięki zaangażowaniu służb konserwatorskich i instytucji muzealnych z całego kraju, do Kijowa dotarł dwudziesty transport.

Na zakończenie konferencji polscy i niemieccy konserwatorzy przyjęli wspólne stanowisko w sprawie Ukrainy:

" My polscy i niemieccy konserwatorzy zabytków zgromadzeni, w tym znaczącym dla historii konserwacji miejscu – Zamku Królewskim w Warszawie – pragniemy wyrazić głębokie zaniepokojenie bezwzględną wojną na Ukrainie. Powiększające się z dnia na dzień zniszczenia wynikające z nieustannie prowadzonych działań zbrojnych i zamierzonych ataków mają nieodwracalny wpływ na ukraińską kulturę wraz z materialnym i niematerialnym dziedzictwem. Wszakże jeden z najwybitniejszych polskich konserwatorów Jan Zachwatowicz powiedział... *Naród i pomniki jego kultury to jedno...* Tak więc kultura ginie z każdą kolejną ofiarą tej wojny.

Dlatego też dziedzictwo kulturowe bez względu na czas i miejsce powstania powinno być traktowane z jednakowym i należnym szacunkiem. Jest ono świadectwem naszej wspólnej przeszłości i terażniejszości, które powinno być przekazane kolejnym pokoleniom. Podkreślamy, że szkody wyrządzone dobrom kultury Ukrainy, *stanowią uszczerbek w dziedzictwie kulturalnym całej ludzkości, gdyż każdy naród ma swój udział w kształtowaniu kultury światowej*, tak jak stanowi Konwencja Haska z 1954.

W tym krwawym konflikcie zbrojnym wraz ze zniszczeniami materialnych przejawów kultury giną przedstawiciele różnych narodowości i wspólnot a wraz z nimi bogactwo lokalnych zwyczajów i tradycji. Apelujemy o natychmiastowe zaprzestanie działań wojennych *i powstrzymanie zadawania dalszych niepowetowanych strat dziedzictwu Ukrainy.*"

Dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa - dr hab. Katarzyna Zalańska podczas wystąpienia na Konferencji /fot. NID

Spotkanie polskich i niemieckich konserwatorów w Warszawie /fot. NID